

AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY

UNITED NATIONS
Informační centrum OSN v Praze

Centrum pro otázky
životního prostředí
Univerzita Karlova v Praze

Společná tisková zpráva

Nová vědecká zpráva nastiňuje scénáře udržení globálního oteplení na 1,5 °C

pondělí 8. října 2018

Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC) dnes v Jižní Koreji zveřejnil přelomovou zprávu o udržení globálního oteplení na 1,5 °C oproti předindustriální době [1]. Zpráva, která vznikla na vyžádání signatářů Pařížské dohody, analyzuje dopady zvýšení průměrné globální teploty o 1,5 °C oproti 2 °C a předkládá scénáře snižování emisí skleníkových plynů, které by nám umožnily tohoto cíle dosáhnout. Ze zprávy vyplývá, že negativní dopady oteplení o 2 °C jsou ve srovnání s 1,5 °C výrazně vyšší a snížení emisí na úroveň vedoucí k oteplení o max. 1,5 °C je stále dosažitelným cílem [2].

Nárůst teploty o více než 1,5 °C zvyšuje pravděpodobnost extrémních projevů počasí, snižuje hospodářskou výkonnost zemí a ohrožuje více lidí nedostatkem vody a extrémním horkem. Cíl 1,5 °C vyžaduje podle zprávy rychlé a významné snižování emisí a hluboké změny v oblastech jako je energetika, průmyslová výroba, využívání krajiny či doprava. Konkrétně by např. bylo nutné do roku 2050 snížit světovou spotřebu energie z uhlí o 2/3 a zvýšit podíl obnovitelných zdrojů na 49 až 67 %. Výrazné změny by také musely nastat ve způsobu zemědělského hospodaření.

Pro Českou republiku by to představovalo mj. rychlou realizaci následujících kroků: umožnit rozvoj čistých domácích obnovitelných zdrojů pomocí rozumné podpory zejména obecních a občanských projektů, začít odstavovat kondenzační uhelné elektrárny, postupně nahrazovat uhlí v dálkovém vytápění a motivovat domácnosti k odchodu od lokálního vytápění uhlím (např. pokračováním kotlíkových dotací a zvýšením daně z fosilních paliv), zajistit dostatečné finanční prostředky pro zateplování domů a projekty na úspory energií, nastavit pravidla pro zemědělské hospodaření tak, aby se udržela a zvyšovala kvalita půdy a její schopnost zadržovat vodu a poutat uhlík, či motivovat k úspoře emisí z dopravy pomocí čisté mobility, snižováním produkce odpadů a emisí ze zemědělství.

Zpráva je zveřejněna den před důležitým jednáním ministrů životního prostředí EU v Bruselu, kde se bude schvalovat evropská pozice pro mezinárodní konferenci o ochraně klimatu (COP24) v polských Katovicích v prosinci tohoto roku.

Radim Tolasz, ČHMÚ, zástupce České republiky při IPCC, řekl:

“Zveřejněná zpráva potvrzuje závěry IPCC z roku 2014, že udržení zvýšení globální teploty pod 2°C oproti předindustriální době znamená radikální celosvětové snižování emisí skleníkových plynů už před rokem 2030. Podle aktuální zprávy by pro udržení zvýšení pod uvedenou hranicí musel následovat rychlý pokles emisí na čistou nulu do poloviny století. Součástí Pařížské dohody podepsané v roce 2015 jsou národní závazky snižování emisí, jejichž výše k těmto cílům zatím nevede. Teoretický optimismus aktuální Zprávy IPCC, že lze udržet růst globální teploty na hranici 1,5 °C osobně nesdílím.”

Ministerstvo životního prostředí

AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY

UNITED NATIONS
Informační centrum OSN v Praze

Centrum pro otázky
životního prostředí
Univerzita Karlova v Praze

Anna Kárníková, ředitelka Centra pro dopravu a energetiku, řekla:

„Adekvátní reakcí na závěry Zvláštní zprávy by mělo být zvýšení evropských i českých ambicí ve snižování emisí. Zpráva totiž potvrzuje, že takovým přístupem lze zásadně snížit škody na lidských životech, životním prostředí a ekonomice. Ukazuje také, že změna v klíčových sektorech, jako je například energetika, už probíhá a nejedná se proto o nerealistický cíl.“

Pavel Zámyslický, ředitel Odboru energetiky a ochrany klimatu, Ministerstvo životního prostředí, řekl:

“ČR očekává, že se výstupy nové zprávy IPCC odrazí i v návrhu dlouhodobé strategie EU pro snižování emisí skleníkových plynů, kterou má Evropská komise vydat ještě před COP24 v Katovicích. V příštím roce nás pak čeká podrobná debata o této strategii a jejích scénářích s tím, že po schválení se stane hlavním dokumentem EU pro naplňování cílů Pařížské dohody s milníky a dílčími podcíli pro jednotlivé sektory do roku 2050. Výsledná podoba strategie a její cíle se pak jistě promítnou i do plánování národních politik a opatření na úrovni jednotlivých členských států, tedy i ČR.”

Michal Broža, vedoucí Informačního centra OSN v Praze, řekl:

“Za poslední dvě desetiletí bylo 18 nejteplejších roků v historii měření a letos vůbec poprvé se začal lámat led na sever od Grónska. CO₂ je v atmosféře nejvíce za tři miliony let. Šéf OSN varuje celý svět, že politici nedělají dost. Měli by naslouchat vědcům a konečně si přiznat, že jde o hodně. Do dvou let musí dojít k zásadní změně kurzu. Přínos klimatické akce přesahuje náklady. Přejít na OZE ušetří peníze. Vzniknou nová pracovní místa, sníží se spotřeba vody a bude čistší vzduch.”

Kontakt:

Kateřina Davidová, mediální koordinátorka, Centrum pro dopravu a energetiku, 772 728 590,
katerina.davidova@bankwatch.org

Poznámky:

[1] Zpráva IPCC k oteplení o 1,5°C, <http://www.ipcc.ch/report/sr15/>.

[2] Infolist: Zvláštní zpráva IPCC ke globálnímu oteplení o 1,5°C, Centrum pro dopravu a energetiku, 2018: https://toolkit.ecn.cz/img_upload/3f5e963ee9ca17c7e8373d2bfc1ef8e4/ipcc-infolist_1.pdf.